

CONFERENTIE EN LANDELIJKE ANLB DAG

SUCCESVOL BOEREN MET NATUUR

3.3 Vogelakkers voor akkervogels

Cees Witkamp

Vogelbescherming Nederland

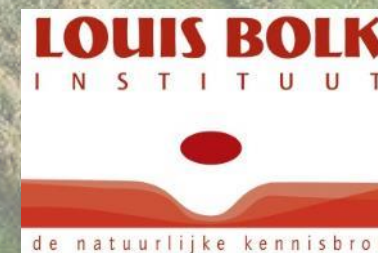

BOERENNATUUR.NL
Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Akkersvogels binnen het ANLB

- Leefgebied Open Akker i.c.m. droge dooradering
- 15 doelsoorten van het open akkerland (w.o. veldleeuwerik en grauwe kiekendief)
- C. 20 “pakketten”: stoppel, wintervoedsel, vogelakker, hamster, kruidenrijke akker en akkerranden.

Een effectief agrarisch natuurbeheer is...

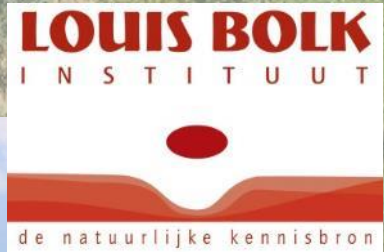
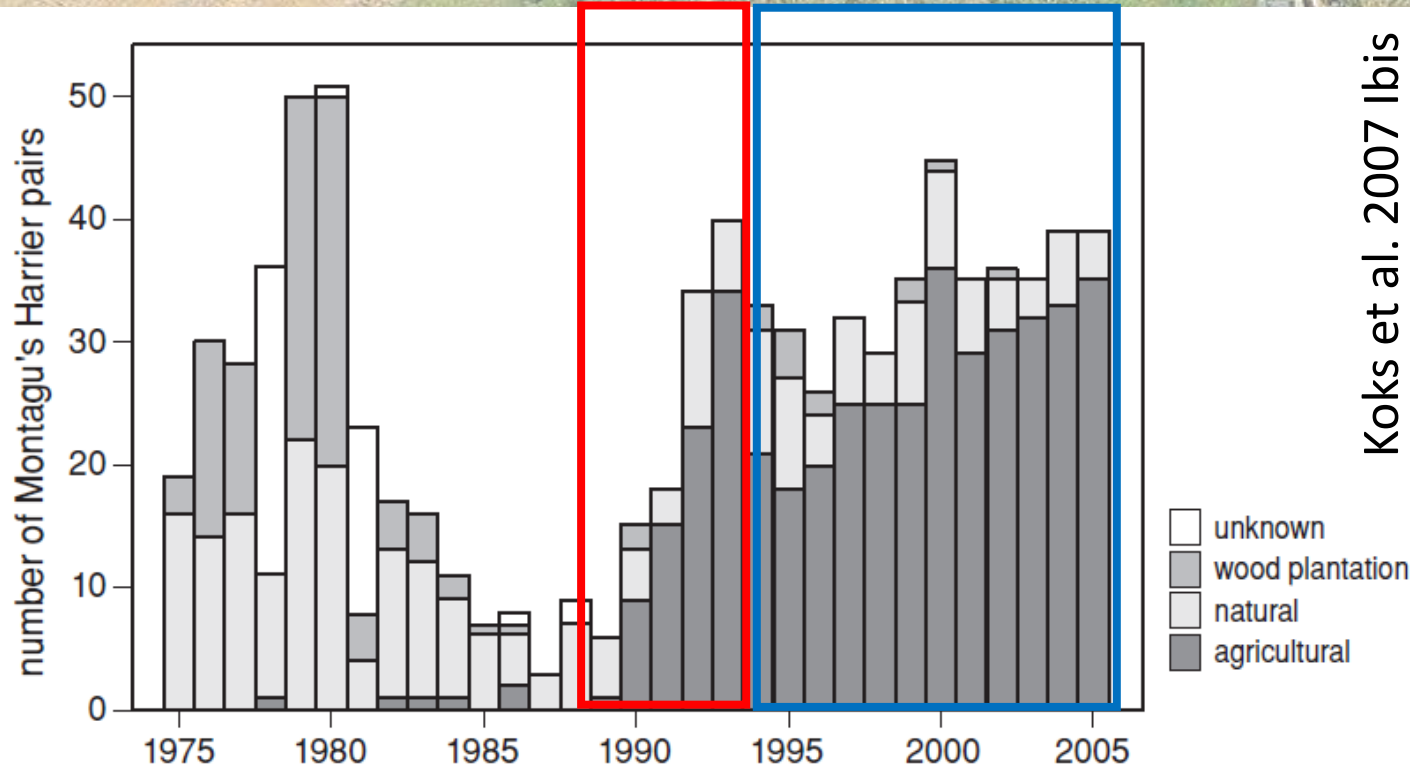
- Ecologisch succesvol (biodiversiteit/ doelsoorten)
- Bedrijfseconomisch aantrekkelijk
- Financieel verantwoord (hoeveel natuur voor hoeveel geld)

De story van de vogelakkers begon met de Grauwe kiekendief en ANB

- Vestiging na grootschalige braaklegging
- Uitbreiding door ANB ("akkerranden" als muizenbiotoop)
- Bereikbaarheid muizen in oudere akkerranden probleem

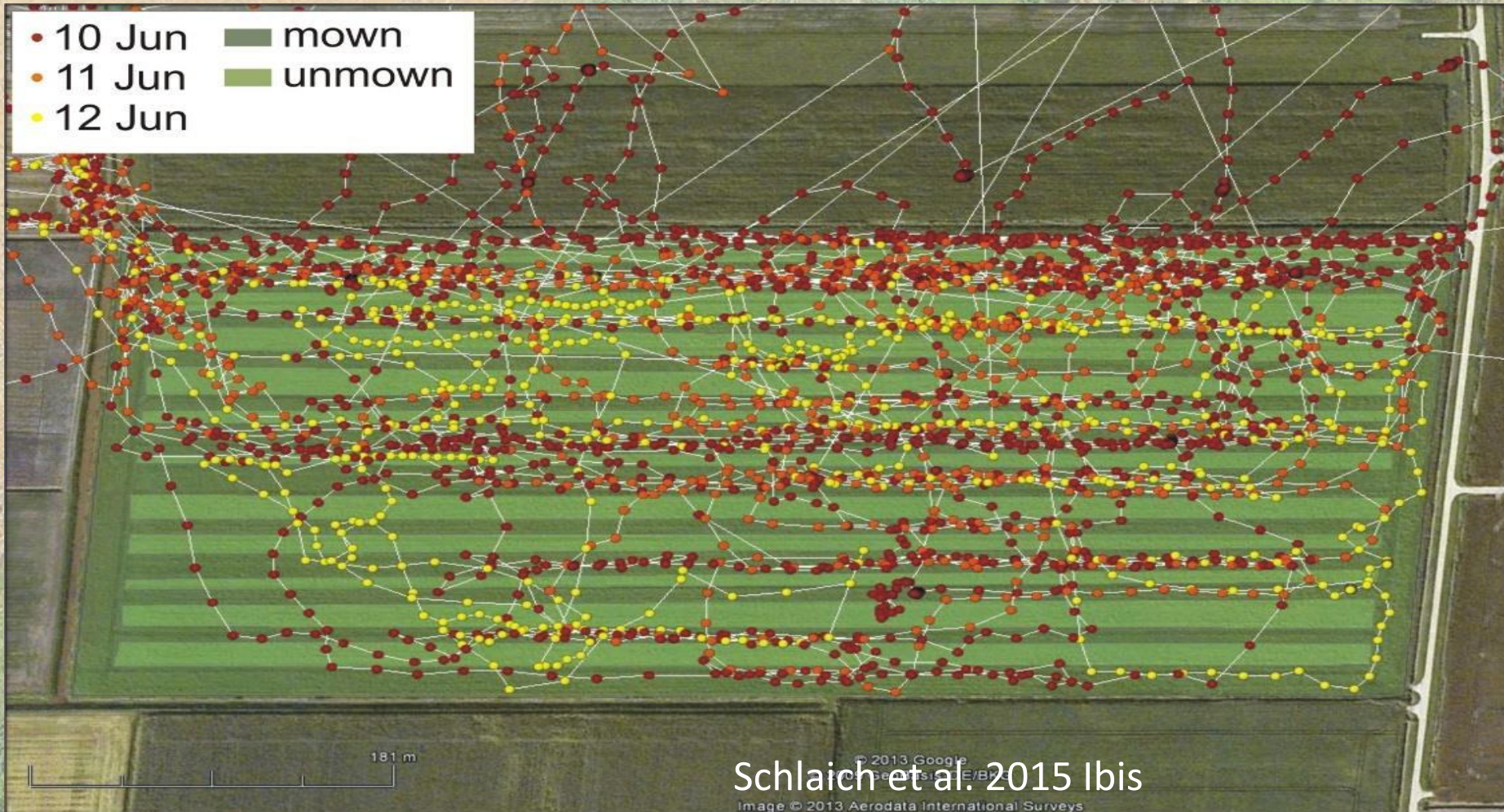

Vervolg zoektocht:

- Kweekvijver voor veldmuizen -> natuurbraak
- Beschikbaarheid muizen vergroten -> luzerneteelt
- Bonus: broedcyclus veldleeuwerik komt overeen met maaicyclus luzerne

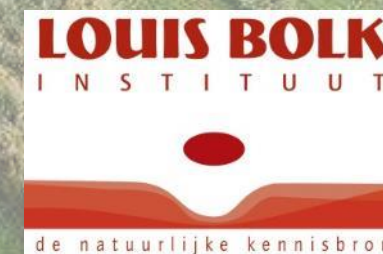

- Stroken braak: hoge dichtheid aan muizen
- Stroken luzerne: beschikbaar maken van muizen bij oogst

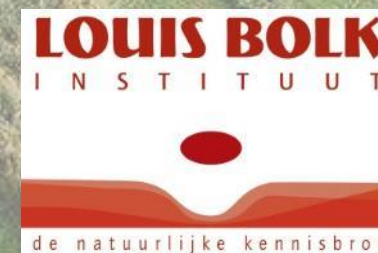
Wat is nu die Vogelakker?

- Beheerinstrument voor volveldsakkervogels;
- Combinatie van **meerjarige** eiwitgewassen en natuurbraakstroken;
- Rustgewas en bodemverbeteraar;
- Gebaseerd op rode klaver of luzerne, toepasbaar als ruwvoer;
- Een veilig broed- en foerageergebied voor bv veldleeuwerik;
- Een belangrijke voedselbron voor bv kiekendieven.

Verfijning en couleur locale

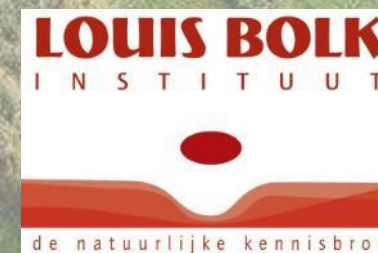
- Welke zaaizaadsamenstelling;
- Welke zaaizaaddichtheid;
- Klaver en of luzerne (i.r.t. biodiversiteit en landbouwkundige opbrengst);
- Welk beheer (beheer klaver/luzerne en beheer braakstrook);
- Welke ruimte voor andere invullingen.

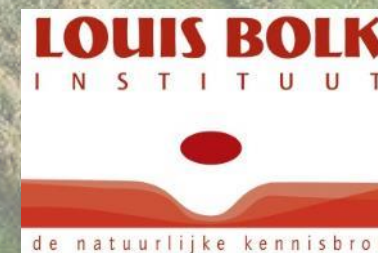
Mogelijkheid voor breed onderzoek

- EZ heeft behoefte aan goed onderbouwd akkervogelbeheer
- Pilot 3 jaar
- Twee fasen: eerste fase op natuurgrond, tweede op landbouwgrond

Onderzoeksvraag Vogelakkers

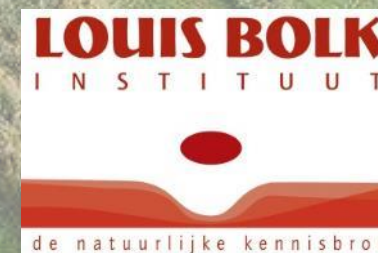
- Welke bijdrage leveren vogelakkers aan bodemkwaliteit;
- Welke bijdrage leveren vogelakkers aan bovengrondse en ondergrondse biodiversiteit en
- Welke mogelijkheden zijn er om het concept vogelakkers te optimaliseren en te monitoren.

Wat houdt het onderzoek in?

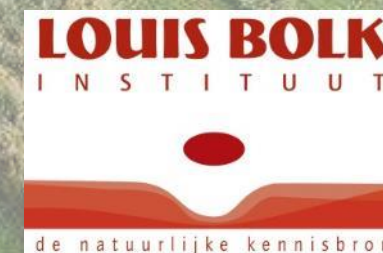
Onderzoek aan:

- Broedvogels, wintervogels, veldleeuwerik, muizen;
- Insecten, aaltjes, wormen;
- Onkruidontwikkeling;
- Bodemconditie en bodemvruchtbaarheid;
- Kosten en baten vogelakker.

Stand van zaken

- “Twee” groeiseizoenen achter de rug;
- Tweede voortgangsrapportage voor opdrachtgever als feitenrelaas; nog geen conclusies wenselijk of mogelijk;
- Behoefte aan opschaling naar echte landbouwgebieden zoals Zeeland, Hoeksche Waard, Kop Noord-Holland, zandgebieden.

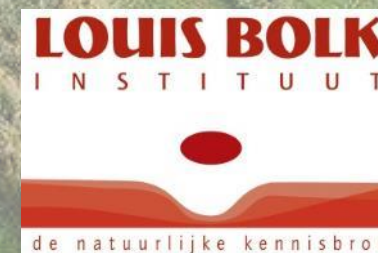

Vogelakkers pilot en Vogelakkers ANLB

Drie soorten Vogelakkers in ANLB:

- (Eénjarige) vogelakker;
- Meerjarige vogelakker;
- Zomervogelakker.

Doelsoorten: kwikstaarten, graspieper, grauwe en blauwe kiekendief, kerkuil, kwartelkoning, ringmus, torenvalk, veldleeuwerik en ruigpootbuizerd.

Vragen bij de huidige ANLB pakketten

- Welk type “vogelakker” bedient welke soorten?
- Kan een éénjarige “vogelakker” werkelijk iets betekenen voor muizeneters? Of voor leeuweriken?
- Hoe stem je de momenten van maaien van het eiwitgewas en de cyclus van de veldleeuwerik cq de kwartelkoning op elkaar af?
- Je kunt diverse gewassen inzaaien, maar de combinatie natuurbraak en eiwitgewas is geen verplichting. Je mag zelfs maar één gewas inzaaien;
- Komen er antwoorden op deze vragen?

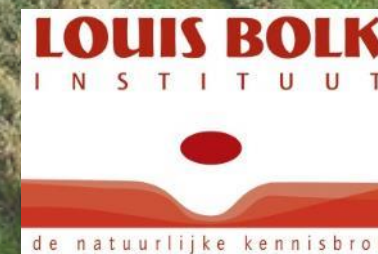

Dan nog even over de vergoeding

- ANLB max € 1845 (roulerend) – max € 3036 (meerjarig klei)
- Waddenfondspilot € 1250 (meerjarig klei) excl € 750 wat door de drogerij betaald wordt.

Dank en vragen

CONFERENTIE EN LANDELIJKE ANLB DAG

SUCCESVOL BOEREN MET NATUUR

BOERENNATUUR.NL
Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Met subsidie van de
Europese Commissie